

Minister Edukacji

DKOTC-WPP.4010.214.2024.MMB

Warszawa, 27 marca 2024 r.

Pani
dr Sylwia Spurek
Posłanka Parlamentu Europejskiego
Wiceprzewodnicząca Komisji Praw Kobiet i Równości Płci
E-mail: sylwia.spurek@europarl.europa.eu

Szanowna Pani Posłanko,

w imieniu Pani Minister Barbary Nowackiej dziękuję za przesłanie gratulacji z okazji powołania na stanowisko Ministra Edukacji. Dziękuję także za przekazanie opinii w sprawie wprowadzenia zmian w zakresie ekologii, klimatu i zwierząt.

Nawiązując do treści przesłanego pisma z dnia 19 marca br., uprzejmie wyjaśniam.

Zagadnienia z zakresu edukacji ekologicznej - zgodnie z celami kształcenia i treściami nauczania ustalonymi w podstawach programowych¹ - realizowane są obecnie na wszystkich etapach edukacyjnych, z wychowaniem przedszkolnym włącznie. Szeroko rozumiana edukacja dotycząca środowiska prowadzona jest i rozwijana w polskich szkołach od wielu lat na wszystkich etapach edukacyjnych. Odbyna się to w ramach wychowania przedszkolnego, kształcenia zintegrowanego w klasach I-III oraz nauczania przedmiotowego na kolejnych etapach edukacji tj. na zajęciach z przyrody, geografii, biologii, chemii, fizyki, wiedzy o społeczeństwie, historii oraz historii i teraźniejszości.

W opinii MEN, wymagania, które są określone w podstawach programowych umożliwiają nauczycielom poruszanie ważnych tematów z obszaru edukacji ekologicznej, m.in. przekazywanie aktualnej wiedzy nt. zmian klimatycznych, różnorodności biologicznej, globalnego ocieplenia itp. Dodać należy również, że na wniosek Ministerstwa Klimatu i Środowiska, również w ramach aktualnie prowadzonych prac mających na celu przede wszystkim ograniczenie zakresu wymagań

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 467, ze zm.).

podstawy programowej, obecność edukacji ekologicznej oraz klimatycznej, została wzmocniona odpowiednimi uzupełnieniami.

Co równie istotne, treści nauczania z podstawy programowej nauczyciele rozwijają i doprecyzowują w swoich programach nauczania². Prawem każdego nauczyciela jest też dokonanie swobodnego wyboru metod nauczania i pomocy dydaktycznych odpowiadających jego koncepcji dydaktycznej.

Obowiązek realizacji zagadnień m.in. z zakresu klimatu i ochrony środowiska podczas zajęć z wychowawcą wprowadzono już od roku szkolnego 2020/2021 (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół*³). Niezależnie od tego, szkoła zawsze może zorganizować dodatkowe zajęcia edukacyjne dotyczące m.in. ekologii, klimatu oraz ochrony środowiska.

Jednocześnie Ministerstwo Edukacji Narodowej od 4 lat systematycznie rozwija aktywną współpracę z Ministerstwem Klimatu i Środowiska. W celu wzmocnienia edukacji ekologicznej i klimatycznej w 2022 r. powołano wspólny *Zespół roboczy do spraw edukacji ekologicznej, w tym klimatycznej, i promocji ekologicznych warunków życia*. W jego skład weszli m.in. członkowie Młodzieżowej Rady Klimatycznej, Młodzieżowej Rady Ekologicznej oraz Młodzieżowego Strajku Klimatycznego.

Jako rezultat współpracy Ministerstwa Edukacji Narodowej z Ministerstwem Klimatu i Środowiska, powstało 40 scenariuszy lekcyjnych, w tym 16 dla szkół podstawowych oraz 24 dla szkół ponadpodstawowych, które dotyczą zagadnień z ochrony i zmian klimatu. Scenariusze umieszczone zostały na prowadzonej przez Ministra Edukacji - Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej pod adresem <https://zpe.gov.pl/>. Na ZPE jest ponad 150 materiałów dydaktycznych nt. zmian klimatycznych przeznaczonych dla uczniów i nauczycieli na wszystkich etapach edukacyjnych.

Wcześniej, w 2020 r. w ramach dwustronnych kontaktów opracowano cztery pakiety edukacyjne składające się ze scenariuszy lekcyjnych oraz materiału wspomagającego dla nauczycieli. Materiały znajdują się pod adresem: <https://www.gov.pl/web/klimat/materialy-edukacyjne>

Ponadto uprzejmie informuję, iż szkolenia kadry pedagogicznej w obszarze edukacji ekologicznej wpisane są w roczne plany pracy Ośrodka Rozwoju Edukacji (instytucja podległa MEN) oraz regionalnych ośrodków doskonalenia nauczycieli. Ich celem jest uporządkowanie wiedzy z na temat klimatu Ziemi i jego zmian, jak również przygotowanie do prowadzenia zajęć na ten temat. Treść szkoleń ma charakter interdyscyplinarny i została opracowana w ten sposób, aby umożliwić przeprowadzenia lekcji nt. np. zmian klimatu, nie tylko w ramach zajęć z nauk przyrodniczych, ale także w ramach zajęć z przedmiotów humanistycznych lub godziny wychowawczej.

Jednocześnie w sposób stały rozwijane są inicjatywy skierowane do uczniów i szkół. W 2022 r. zainicjowano ogólnopolski konkurs „Jestem Eko” dla klas IV-VIII. Organizatorem jest Instytut Badań Edukacyjnych, a patronat nad konkursem objął Minister Edukacji.

² Art. 22a ustawy o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230).

³ Dz.U. z 2020 r. poz. 1008

W 2021 r. zainaugurowano, przy udziale Ministra Edukacji, program edukacyjny „Leśna szkoła z klimatem”, skierowany na organizowanie zajęć praktycznych na terenach przyrodniczych. Ogłaszane są także kolejne edycje konkursu „Szkoła z klimatem”, organizowanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Obecnie, Ministerstwo Edukacji Narodowej współpracuje z MKiŚ przy pracach nad opracowywaniem Strategicznego planu działań w zakresie edukacji ekologicznej.

Reasumując, treści nauczania z tych obszarów są obecnie zawarte w aktualnej podstawie programowej oraz realizowane przez szkoły i nauczycieli na wielu zajęciach przedmiotowych. Stanowią one również element licznych inicjatyw edukacyjnych w szkołach oraz są tematem działań szkoleniowych w ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że przygotowanie kompleksowej zmiany podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół planowane jest w okresie 2025-2027. Wprowadzenie nowej podstawy kształcenia ogólnego ma nastąpić w szkole podstawowej od 2026 r., a w szkołach ponadpodstawowych od 2028 r.

Informacje o zmianach będą dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej zarówno pod adresem tj: <https://www.gov.pl/web/edukacja> jak również na stronie Rządowego Centrum Legislacji: <https://legislacja.rcl.gov.pl/>

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

Katarzyna Lubnauer
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/